

Dosar nr. 3r-205/2022

2-11153968-01-3r-28062022

Prima instanță: Curtea de Apel Chișinău (jud: D. Manole)

Instanța de revizuire : Curtea de Apel Chișinău (jud. A. Minciuna, E. Palanciuc, V. Negru)

DECIZIE

13 iulie 2022

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componență:

Președintele ședinței, judecătorul
judecătorii

Tamara Chișca-Doneva
Aliona Miron
Iurie Bejenaru

examinând recursul depus de Liceul de Limbi Moderne și Tehnologii Informaționale „Socrate”,

în cauza de contencios administrativ, la cererea de chemare în judecată depusă de Vasile Mămăligă și Liliana Arseni împotriva Consiliului municipal Chișinău, intervenient accesoriu liceul „Socrate” cu privire la obligarea emiterii actului administrativ,

împotriva încheierii din 23 mai 2022 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost respinsă cererea de repunere în termen a cererii de revizuire și respinsă cererea de revizuire depusă de Liceul de Limbi Moderne și Tehnologii Informaționale „Socrate” împotriva hotărârii din 02 decembrie 2011 a Curții de Apel Chișinău,

c o n s t a t ă:

La 11 noiembrie 2011 Vasile Mămăligă și Liliana Arseni au depus cerere de chemare în judecată împotriva Consiliului municipal Chișinău, intervenient accesoriu Liceul „Socrate”, prin care au solicitat obligarea emiterii actului administrativ privind schimbul de imobile prin transmiterea în proprietatea Consiliului mun. Chișinău a bunului imobil de pe xxxxx, nr. cadastral xxxxxx și transmiterea în proprietatea lui Vasile Mămăligă și Liliana Arseni a bunului imobil de pe str. xxxxxx (f.d.3- 4).

Prin hotărârea din 02 decembrie 2011 a Curții de Apel Chișinău acțiunea a fost admisă, a fost obligat Consiliul municipal Chișinău să emită actul administrativ privind schimbul de imobile prin transmiterea în proprietatea Consiliului mun. Chișinău a bunului imobil de pe xxxxxxx și transmiterea în proprietatea lui Vasile Mămăligă și Liliana Arseni a bunului imobil de pe str. xxxxxxx conform proiectului aprobat a Deciziei Consiliului municipal Chișinău (f.d.29-33).

Ca urmare, solicitanții Vasile Mămăligă și Liliana Arseni s-au adresat instanței de judecată în temeiul art. 77 a Codului de Executare a RM cu cerere de a schimba modul de executare a hotărârii din 02 decembrie 2011 prin transmiterea nemijlocită

în proprietatea privată a solicitanților a bunului imobil amplasat pe str. xxxxxxx și transmiterea în proprietatea Consiliului mun. Chișinău a bunului imobil de pe bd. xxxxxxx (f.d.36-37).

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 14 martie 2012, a fost admisă cererea reclamantilor Vasile Mămăligă și Liliana Arseni privind schimbarea modului de executare a hotărârii Colegiului Civil și de Contencios Administrativ al Curții de Apel mun. Chișinău din 02 decembrie 2011. A fost transmis în proprietatea privată a d-lui Mămăligă Vasile și d-nei Arseni Liliana, bunul amplasat pe str. xxxxxx. A fost transmis în proprietatea Consiliului mun. Chișinău bunul imobil de pe xxxxxxxx. Executarea prezentei încheieri s-a dispus Oficiului Cadastral Teritorial Chișinău, fil. Î.S. „Cadastru” (f.d.58-60).

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 21 noiembrie 2012 a fost corectat numărul cadastral din partea dispozitivă a încheierii Curții de Apel mun. Chișinău din 14 martie 2012 prin care s-a dispus transmiterea în proprietatea Consiliului mun. Chișinău a bunului imobil de pe xxxxxxxx și transmiterea în proprietatea lui Vasile Mămăligă și Liliane Arseni a bunului imobil de pe str. xxxxxxxx cu indicarea numărului cadastral corect a imobilului de pe str. xxxxxxx (f.d.68-69).

La 10 februarie 2022, directorul Liceului de Limbi Moderne și Tehnologii Informaționale „Socrate” – Ala Stăvilă a depus cerere de revizuire împotriva hotărârii din 02 decembrie 2011 a Curții de Apel Chișinău, indicând drept temei de revizuire art. 449 lit. b) din Codul de procedură civilă (f.d.76-79).

În susținerea cererii de revizuire a invocat că din hotărârea irevocabilă nr. 2-5131/2014 (41-2-6398-13052014) din 27 noiembrie 2014 a Judecătoriei Rîșcani rezultă că pârâții Mămăligă Vasile și Arseni Liliana nu au fost dobânditori de bună credință a clădirii cu număr cadastral xxxxxxx. Totodată, aceștia ar putea beneficia în continuare de efectele Hotărârii nr. 3-4503/11 din 02.12.2011 a Curții de Apel Chișinău, precum și a încheierii nr. 3-4503/11 din 14.03.2012 a Curții de Apel Chișinău, prin care li s-a transmis în proprietate bunul imobil de pe str. xxxxxxxx.

Or, în temeiul Deciziei CMC nr. 16/42-133 din 22.12.2004 și a Contractului de locațiune nr. 5/05/032 din 23.02.2005, reclamantul are un drept de locațiune pentru bunul imobil de pe str. xxxxxxx.

Mai mult ca atât, în temeiul Deciziei CMC nr. 24/12-4 din 07.06.2005, Liceul „Socrate” poate dobândi dreptul de proprietate pentru bunul imobil de pe str. xxxxxxxx.

A susținut că hotărârea instanței de apel nr. 3-4503/11 din 02 decembrie 2011 afectează grav drepturile sale, fiind pronunțată fără a cunoaște despre faptul că pârâții nu sunt dobânditori de bună credință a imobilului a cărui proprietate au invocat că o deține (art.449 lit. b) CPC), fiind în imposibilitatea de a prezenta actele juridice care implică afectarea drepturilor și intereselor lor. Or, abia recent în cadrul cauzei penale a aflat despre existența hotărârii irevocabile nr. 2-5131/2014 (41-2-6398-13052014) din 27 noiembrie 2014 a Judecătoriei Rîșcani.

De asemenea, revizuentul Liceul de Limbi Moderne și Tehnologii Informaționale „Socrate” a solicitat repunerea în termen a cererii de revizuire și admiterea acesteia din motivele invocate în cererea de revizuire.

Prin încheierea din 23 mai 2022 a Curții de Apel Chișinău a fost respinsă cererea de repunere în termen a cererii de revizuire și a fost respinsă ca fiind inadmisibilă cererea de revizuire depusă de directorul Liceului de Limbi Moderne și Tehnologii

Informaționale „Socrate”, Ala Stăvilă.

La 16 iunie 2022 Liceul de Limbi Moderne și Tehnologii Informaționale „Socrate” a depus cerere de recurs împotriva încheierii din 23 mai 2022, solicitând admiterea recursului, casarea încheierii contestate, repunerea în termen a cererii de revizuire, casarea hotărârii din 02 decembrie 2022 a Curții de Apel Chișinău, cu dispunerea rejudecării cauzei.

În motivarea recursului a indicat că instanța de apel neîntemeiat a respins cererea de repunere în termen a cererii de revizuire pe motiv că normele legale cu privire la revizuirea unei hotărâri judecătorești irevocabile nu prevăd repunerea în termen a cererii de revizuire, iar art. 210 din Codul administrativ și art. 216 din Codul de procedură civilă nu sunt aplicabile în procedura de revizuire.

Într-adevăr, art. 449 lit. b) din Codul de procedură civilă indică că termenul de 3 luni din ziua în care persoana interesată a luat cunoștință de circumstanțele sau faptele esențiale ale cauzei care nu i-au fost și nu puteau să-i fie cunoscute anterior, dar nu mai târziu de 5 ani de la data rămânerii irevocabile a hotărârii, încheierii sau deciziei – în cazul prevăzut la art. 449 lit. b).

Însă, conform pct. 24 din Hotărârea Plenului Curții Supreme de Justiție nr. 2 din 15 aprilie 2013 cu privire la practica aplicării de către instanțele de judecată a legislației procedurale la examinarea cauzelor civile în ordine de revizuire, dacă cererea de revizuire este depusă cu omiterea termenelor de adresare, prevăzute în art. 450 din CPC, aceasta urmează a fi respinsă ca inadmisibilă. Întrucât Capitolul XXXIX al CP nu prevede restricții și nu instituie termen de decădere, în cazul omiterii termenului de declarare a cererii de revizuire prevăzut de art. 450 CPC, revizuentul poate solicita repunerea în termen în conformitate cu prevederile art. 116 din CPC. În acest caz, instanța de judecată urmează să aprecieze „suficiența justificării motivelor invocate pentru prelungirea acestui termen de prescripție”.

Astfel, a susținut că din cuprinsul cererii de revizuire a accentuat necesitatea și importanța admiterii cererii de repunere în termen și respectiv admiterea cererii de revizuire, fiind invocate succesiv toate circumstanțele esențiale.

La 27 iunie 2022 Curtea Supremă de Justiție a expediat în adresa Lilianeii Arseni, Vasile Mămăligă, Primarului General al mun. Chișinău și Consiliului municipal Chișinău copia recursului depus de Liceul de Limbi Moderne și Tehnologii Informaționale „Socrate”, pentru notificare (f.d. 167).

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că prin Legea nr.116 din 19 iulie 2018, a fost adoptat Codul administrativ al Republicii Moldova, iar în conformitate cu art. 257 alin. (1) al Codului administrativ, prezentul cod intră în vigoare la 1 aprilie 2019.

Prin prisma art. 258 alin. (3) al Codului administrativ, procedurile de contencios administrativ inițiate până la intrarea în vigoare a prezentului cod se vor examina în continuare, după intrarea în vigoare a prezentului cod, conform prevederilor prezentului cod.

În conformitate cu art. 242 Codul administrativ, recursul împotriva încheierii judecătorești se depune motivat la instanța de judecată care a emis încheierea contestată în termen de 15 zile de la notificarea încheierii judecătorești, dacă legea nu stabilește un termen mai mic.

Curtea de Apel Chișinău a pronunțat încheierea contestată la 23 mai 2022 și la

07 iunie 2022 a fost notificată recurentului. Astfel, recursul declarat la 16 iunie 2022, este depus cu respectarea termenului prevăzut de lege.

Conform art.243 alin.(2) din Codul administrativ, instanța competentă soluționează recursul împotriva încheierilor judecătorești fără ședință de judecată. Dacă consideră necesar, instanța competentă poate cita participanții la proces.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție a decis examinarea cererii de recurs fără înștiințarea participanților la proces, cu plasarea datei ședinței pe pagina web a Curții Supreme de Justiție, fiind inoportună invitarea părților.

Examinând recursul, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție îl consideră neîntemeiat și care urmează a fi respins, din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 243 alin. (1) lit. b) Cod administrativ, examinând recursul împotriva încheierii judecătorești, instanța adoptă una dintre următoarele decizii: respinge recursul.

În conformitate cu art. 195 Cod administrativ, procedura acțiunii în contenciosul administrativ se desfășoară conform prevederilor prezentului cod. Suplimentar se aplică corespunzător prevederile Codului de procedură civilă, cu excepția art.169-171.

În conformitate cu prevederile art. 449 lit. b) din Codul de procedură civilă, revizuirea se declară în cazul în care au devenit cunoscute unele circumstanțe sau fapte esențiale ale cauzei care nu au fost și nu au putut fi cunoscute revizuentului, dacă acesta dovedește că a întreprins toate măsurile pentru a afla circumstanțele și fapte esențiale în timpul judecării anterioare a cauzei.

Conform art. 450 lit. b) din Codul de procedură civilă, cererea de revizuire se depune în termen de 3 luni din ziua în care persoana interesată a luat cunoștință de circumstanțele sau faptele esențiale ale cauzei care nu i-au fost și nu puteau să-i fie cunoscute anterior, dar nu mai târziu de 5 ani de la data rămânerii irevocabile a hotărârii, încheierii sau deciziei – în cazul prevăzut la art. 449 lit. b).

Din dispozițiile art. 451 alin. (1) și (4) din Codul de procedură civilă, rezultă că cererea de revizuire se depune în scris de persoanele menționate la art. 447, indicându-se în mod obligatoriu temeiurile consemnate la art. 449 și anexându-se probele ce le confirmă. Nu se admite depunerea repetată a cererii de revizuire în aceleași temeiuri.

Reieșind din circumstanțele cauzei și normele de drept citate supra, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ consideră drept justă soluția Curții de Apel Chișinău de respingere a cererii Liceului de Limbi Moderne și Tehnologii Informaționale „Socrate” de repunere în termen a cererii de revizuire, or, acesta a fost depusă peste 9 ani și 10 luni de la data rămânerii irevocabile a hotărârii Curții de Apel Chișinău din 02 decembrie 2011, cu depășirea evidentă a termenului prevăzut de art. 450 din Codul de procedură civilă.

Mai mult ca atât, motivele invocate de Liceul de Limbi Moderne și Tehnologii Informaționale „Socrate” de repunere în termenul de depunere a cererii de revizuire a hotărârii judecătorești irevocabile sunt lipsite de probe concludente, or normele cu

privire la revizuirea unei hotărâri judecătorești irevocabile inserate în Capitolul XXXIX din Cod de procedură civilă, nu prevede repunerea în termen a cererii de revizuire, iar art.210 din Codul administrativ și art.216 din Codul de procedură civilă, nu sunt aplicabile în procedura de revizuire.

Afară de aceasta, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține, că în cazul când se invocă temeiul de revizuire – devenirea cunoscută a unor circumstanțe sau fapte esențiale ale cauzei, care nu au fost și nu au putut fi cunoscute revizuentului anterior, este important ca circumstanțele sau faptele date existente obiectiv până la data pronunțării hotărârii, să fie confirmate prin prezentarea unor probe concludente. Esențial este ca revizuentul să nu fi știut anterior pronunțării hotărârii a cărei revizuire se cere despre aceste circumstanțe sau fapte și nici să nu fi avut posibilitatea de a le cunoaște.

De asemenea, este absolut necesar ca circumstanțele și faptele respective să fie fundamentale și obligatorii pentru a justifica retractarea unei hotărâri judecătorești rămase irevocabile.

Astfel, nu pot fi reținute argumentele recurentului Liceul de Limbi Moderne și Tehnologii Informaționale „Socrate” precum că Curtea de Apel Chișinău, la emiterea soluției sale de respingere ca fiind inadmisibilă a cererii sale de revizuire depusă împotriva hotărârii din 02 decembrie 2011 a Curții de Apel Chișinău, nu a ținut cont de faptul că i-au devenit cunoscute unele circumstanțe esențiale ale cauzei, care nu i-au fost și nu au putut să-i fie cunoscute lui anterior, și anume că din hotărârea Judecătoriei Rîșcani, mun. Chișinău nr. 2-5131/2014 din 27 noiembrie 2014 rezultă că Vasile Mămăligă și Liliana Arseni nu sunt dobânditori de bunăcredință a clădirii cu xxxxxxx or, acestea nu pot constitui drept circumstanțe noi care ar permite redeschiderea procesului în sensul art. 449 lit. b) din Codul de procedură civilă.

Mai mult, din materialele cauzei se atestă că, hotărîrea menționată a fost înregistrată în Registrul Bunurilor Imobile la data de 03 august 2020, care este un registru opozabil tuturor părților.

Prin urmare, argumentele invocate în cererea de revizuire sunt abuzive și arbitrare și nu pot fi considerate ca temeiuri acceptabile pentru revizuirea hotărîrii din 02 decembrie 2011 a Curții de Apel Chișinău, deoarece ele nu se încadrează în categoria circumstanțelor fundamentale și obligatorii care ar justifica revizuirea soluției pronunțate prin hotărîrea respectivă.

În această ordine de idei, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră drept justă concluzia Curții de Apel Chișinău privind respingerea cererii de repunere în termen și de respingere a cererii de revizuire depusă de către Liceul de Limbi Moderne și Tehnologii Informaționale „Socrate” împotriva hotărîrii Curții de Apel Chișinău, ca fiind inadmisibilă.

Alte argumente expuse în cererea de revizuire de asemenea nu se încadrează în temeiurile legale prevăzute de art. 449 din Codul de procedură civilă, de fapt referindu-se doar la dezacordul recurentului-revizuent Liceul de Limbi Moderne și Tehnologii Informaționale „Socrate” cu soluția pronunțată de către Curtea de Apel

Chișinău în hotărârea din 02 decembrie 2011.

În acest context, se evidențiază că procedura de revizuire prevăzută la art. 449 – 453 din Codul de procedură civilă servește scopului înlăturării lacunelor și omisiunilor justiției care urmează a fi aplicate într-o manieră compatibilă cu prevederile art. 6§1 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și Libertăților Fundamentale, fiind respectat principiul securității raporturilor juridice, care semnifică, potrivit jurisprudenței degajate de Curtea Europeană a Drepturilor Omului că, o soluție definitivă al oricărui litigiu nu urmează a fi rediscutată.

Excepție de la acest principiu poate fi doar cazul când reexaminarea este necesară în virtutea circumstanțelor fundamentale și obligatorii (speța de referință *Brumărescu c. României*, hotărârea Curții Europene a Drepturilor Omului din 28 octombrie 1999).

Aceeași regulă a fost reiterată de Curtea de la Strasbourg în speța *Roșca c. Moldovei*, hotărârea din 22 martie 2005, definitivă din 22 iunie 2006, unde s-a subliniat expres că dreptul la un proces echitabil în fața unei instanțe de judecată independentă și imparțială, garantat de art. 6§1 din Convenție, urmează a fi interpretat prin prisma Preambulului Convenției, care enunța preeminență principiului supremației dreptului ca element al patrimoniului comun al statelor contractante. Unul dintre elementele fundamentale a preeminenței este principiul securității raporturilor juridice, care înseamnă că o soluții definitivă al oricărui litigiu nu trebuie rediscutată. Totodată, principiul securității raporturilor juridice presupune respectul față de regula lucrului judecat.

Astfel, securitatea raporturilor juridice presupune respectarea principiului res judicata, adică caracterului irevocabil al hotărârilor judecătorești, care cere ca nici o parte să nu aibă dreptul să solicite revizuirea unei hotărâri irevocabile și obligatorii doar cu scopul de a obține o reexaminare și o nouă determinare a cauzei. Competența instanțelor ierarhic superioare de revizuire trebuie exercitată pentru a corecta erorile judiciare și omisiunile justiției, dar nu pentru a efectua o nouă examinare. Revizuirea nu trebuie considerată un apel camuflat, iar simpla existență a două opinii diferite cu privire la aceeași chestiune nu este un temei de reexaminare. O abatere de la acest principiu este justificată doar atunci când este necesară, datorită unor circumstanțe esențiale și convingătoare (*Josan vs. Moldova*, nr. 37431/02, §25; *Brumărescu vs. România*, nr. 28342/95, §6; *Ryabykh vs. Rusia*, nr. 52854/99, §52).

În această ordine de idei, și având în vedere normele legale naționale și raționamentele Curții Europene a Drepturilor Omului enunțate supra, instanța de recurs reține că o eventuală admitere a cererii de revizuire depusă de către Liceul de Limbi Moderne și Tehnologii Informaționale „Socrate” în lipsa unor circumstanțe fundamentale și obligatorii, ar însemna încălcarea principiului securității raporturilor juridice și a drepturilor celorlalte părți la un proces echitabil garantate de art. 6§1 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale.

În susținerea opiniei enunțate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție invocă și hotărârea Curții Europene a 6 Drepturilor Omului speța *Popov (2) c. Moldovei* din 06 decembrie 2005, definitivă din 06 martie 2006.

Din considerentele menționate și având în vedere faptul că încheierea instanței de apel este întemeiată și legală, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge recursul.

În conformitate cu art. 243 alin. (1) lit. b) Cod administrativ, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e:

Se respinge recursul declarat de Liceul de Limbi Moderne și Tehnologii Informaționale „Socrate”.

Se menține încheierea din 23 mai 2022 a Curții de Apel Chișinău, în cauza de contencios administrativ, la cererea de chemare în judecată depusă de Vasile Mămăligă și Liliana Arseni împotriva Consiliului municipal Chișinău, intervenient accesoriu liceul „Socrate” cu privire la obligarea emiterii actului administrativ.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței,
judecătorul

Tamara Chișca-Doneva

judecătorii

Aliona Miron

Iurie Bejenaru